

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
РІСТ І РОЗВИТОК ЛЮДИНИ**

Спеціальність: **І5 «Медсестринство»**

Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**

Код компонента в освітній програмі: **ВК2**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **IV (весняний)**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: **ОК6, ОК7, ОК8, ОК13, ОК18, ОК19**

Кафедра/підрозділ: **кафедра фізіології**, пр. Науки, 4, УЛК-3, 5-й поверх

Керівник освітнього компонента: доц. **Кармазіна Ірина Станіславівна**,

e-mail: is.karmazina@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=5238>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Ріст і розвиток людини» забезпечує підготовку бакалаврів медсестринства, які володіють значним обсягом теоретичних та практичних знань відносно будови, функцій структурно-функціональних особливостей організму на різних стадіях онтогенезу, їх зв'язок між собою, регуляція їх в процесі індивідуального розвитку людини.

МЕТА КУРСУ: оволодіння знаннями щодо об'єктивних закономірностей росту та розвитку організму, взаємозв'язку будови та функцій, їх змін в процесі онтогенезу з метою використання отриманих знань у вивченні наступних медичних освітніх компонентів, та у майбутній професійній діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Розуміти та пояснювати суті фізіологічних процесів, функцій окремих органів, систем і цілого організму в процесі росту та розвитку.
- Сформування у здобувачів вищої освіти практичних навичок визначення і оцінки функціональних особливостей розвитку організму.
- Оволодіння методами та методиками визначення основних морфофізіологічних показників.
- Вміння використовувати методи дослідження стану вісцеральних систем (артеріального тиску, пульсу, спірограми та ін.) для оцінки стану та розвитку організму людини.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем практичних занять (30 год.):**

1. Загальні закономірності росту та розвитку організму в онтогенезі. Оцінка фізичного розвитку організму. Методи дослідження. Вікова періодизація.
2. Ріст і розвиток опорно-рухової функціональної системи організму. Визначення постави.
3. Розвиток нервової системи в онтогенезі. Дослідження механізмів нервової регуляції вісцеральних функцій організму.
4. Гуморальний вплив на ріст і розвиток організму людини. Дослідження механізмів гуморальної регуляції вісцеральних функцій організму в онтогенезі.
5. Розвиток серцево-судинної системи в онтогенезі. Вікові особливості функціональних систем крові та кровообігу.
6. Розвиток дихальної системи в онтогенезі. Вікові особливості функціональної системи дихання.

7. Вікові особливості функціональної системи травлення та живлення. Вікові особливості обміну речовин та енергії
 8. Розвиток видільної системи в онтогенезі. Вікові особливості функціональної системи виділення.
- Атестаційне заняття. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год.)

1. Рухові рефлекси спинного мозку, їх рефлекторні дуги, фізіологічне значення та формування їх в онтогенезі.
2. Взаємодії різних рівнів ЦНС у регуляції рухових функцій в різні періоди росту та розвитку людини.
3. Роль різних рівнів ЦНС в регуляції рухових функцій організму.
4. М'язова та розумова працездатність, їх показники в різні вікові періоди. Теорії розвитку втоми. Взаємозв'язок фізичної та розумової праці. Тренування, адаптація організму до фізичного навантаження.
5. Мова, її функції, фізіологічні основи формування. Роль мови у розвитку людини та її значення для соціуму.
6. Мислення. Розвиток абстрактного мислення у людини. Роль мозкових структур у процесі мислення в різні періоди онтогенезу.
7. Роль гормонів у регуляції процесів психічного, фізичного розвитку, лінійного росту тіла.
8. Розвиток та функціональний стан сенсорних систем.
9. Механізми розвитку емоцій.
10. Фізіологія сну, його форми і фази. Сучасні теорії розвитку сну та його розлади.
11. Поняття про імунну систему організму. Види імунітету. Формування імунітету у дітей. Фізіологічні основи вакцинації.
12. Вплив фізичного навантаження на показники зовнішнього дихання у дітей та підлітків. Дихальна гімнастика
13. Потреба в основних харчових речовинах і енергії залежно від віку, фізичного та розумового навантаження.
14. Вітаміни, та їх вплив на ріст і розвиток організму.
15. Гіпо- и гіпертермії, функціональні зміни системи терморегуляції в онтогенезі. Вікові і статеві особливості терморегуляції.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання практичних робіт, з використанням віртуальних досліджень, поданих у комп'ютерних програмах та інших навчальних технологіях, міні-конференція з підготовкою доповідей та реферативних робіт.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за

практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Освітній компонент «Ріст і розвиток людини» вивчається протягом одного семестру, тому оцінка з освітнього компоненту визначається як сума балів ПНД за семестр та за залік, яка переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС, відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати за вивчення освітнього компоненту – 200 балів, мінімальна кількість балів – 120 балів, отримане ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) Програмою навчальної дисципліни не передбачені

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання мінімум 120 балів ЗНД.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. — 3-є видання
Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2021.
2. Клінічна фізіологія/ В.І. Філімонов, Д.І. Маракушин К.В.Тарасова, та інш.// Підручник,
друге видання, перероблене і доповнене, за редакцією к.мед.н. К.В.Тарасової - К.: ВСВ
«Медицина», 2022.-776 с.

3. Вікова фізіологія дитини. Навчальний посібник, за ред. І.М.Карвацького. – К.: Фенікс, 2017. – 160 с.

В.о. зав. кафедри фізіології

Ірина КАРМАЗІНА